

# VENDÉGIPARI MUNKÁS

**SZERKESZTI: BRAUNSTEIN ZOLTÁN**

**A Magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének Hivatalos Közlönye**

Megjelenik évente tízszer

Előfizetés egész évre 4.— P, félévre 2.— P

Kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 9

Telefon: 1-352-88



## Uj esztendő - uj küzdelmek

Amidőn az új esztendőben szaklapunk első számát utnak indítjuk, számot vetünk az elmúlt esztendő küzdelmeivel és eredményeivel. Mondhatjuk, hogy az elmúlt esztendő mozgalmak eredményeket is hoztak. Kétségtelen, hogy az eredmények, amelyeket elértünk, jelentősök, de nem teljesekek.

Ha figyelemmel kísérjük a munkabérek és a munkaidő rendezésének eredményeit, azt a megállapítást kell tennünk, hogy eredmények jelentőségük dacára sem kielégítő és a vendégipari munkásság helyzetén nem sokat változtattak. A munkabér ugyan — részben — magasabb lett, viszont a munkanélküliség semmivel sem csökkent, sőt azt is mondhatjuk, hogy fokozódott és a munkabérek egyáltalában nincsenek arányban az azóta bekövetkezett drágulással.

Megállapíthatjuk azt is, hogy az elért eredmények minőségben és mennyiségben való elégtelensége nem rajtunk mulott. Mi hiszeseben és kitartóan álltunk az őrhelyeinken és védjük a vendégipari munkásság érdekeit. Viaskodtunk a munkáltatói érdekeltségekkel, további munkára serkentettük a hatóságokat, állandóan összeköttetésben állottunk az illetékes minisztériummal, sürgetve a régóta vajdud problémák gyors és kielégítő megoldását.

Védjük a meglévő százalékrendelkezéseit, küzdöttünk az elosztás mai igazságtalan rendszer ellen és követeltük, hogy a százalék elosztása felett csak azok nyerjenek rendelkezési jogot, akik azt kapják. Tiltakoztunk az ellen, hogy a százalék miként való elosztásába a munkáltató hatalmi szóval beleszóllhasson és hatalmi szavával lámassza alá még jobban a ma érvényben lévő elosztási igazságtalanságokat. Óriási erőfeszítéssel és jelentékeny anyagi áldozattal védelmeztük a vendégipari munkásság érdekeit és hathatós agitációs

munkával igyekeztünk ehhez egy a pincér-, mint az egyéb szakmai munkásság támogatását megnyerni.

Nem mondhatjuk azt, hogy ezen törekvésünk nem talált megértésre. Megértésre talált, de valjuk be őszintén, nem olyan mértékben, mint ahogyan arra éppen a szaktársaink érdekében szükség lett volna. Ezt azért mondjuk el őszintén, hogy minden szaktársunk veszen számot saját magával és érdekre rá arra a felismerésre, hogy talán nem vette ki a részét olyan mértékben ebből a küzdelemből, mint amennyire kellett volna. Rá kell, hogy eszméljen a szakma munkássága arra, hogy a helyzetjavítás csak olyan arányban következhetik be, mint amilyen arányban a szakma munkássága áldozatkészséget tud és akar tanusítani a szervezete iránt. Ebből megtanulhatjuk azt, hogy az elkövetkezendő küzdelmek sokkal több megértést és sokkal több áldozatkészséget kívánnak a szakma munkásságától, mert ha nincs áldozatkészség és híjján a lelkesedés, ha mindenki a másiktól várja az eredményt, ugy a mozgalom előre is kudarca van kárhözhatva.

De megtanulhattuk azt is, hogy sem magától, sem fölülről soha nem jön semmi. Amit fentről kapunk az sem ajándék, hanem a szervezeten egybeforrott erőnek az érvényesülése.

Az új esztendővel új feladatok és új küzdelmek várnak a vendégipari munkásságra. Rendezni kell a munkabérekét. Most már komolyan, mert a meglévő bérek nem tudnak a beálló drágasággal lépést tartani. Rendezni kell a munkaidőt is, mert a mai munkaidőrendezés még fél eredménynek sem mondható. Valljuk tovább is, amit eddig vallottunk, hogy a vendégipari munkásság, legyen az pincér vagy konyhai munkás, szakács vagy szállodai alkalmazott, munkaerejét az egyik napról a másikra csak úgy tudja felújítani, ha a napi munkaideje

nem haladja meg a nyolc órát. Küzdenünk kell azért is, hogy a most meglévő, de nem kielégítő rendeletek betartassanak, mert ezen a téren már eddig is nagyon szomorú tapasztalatokat szereztünk. Küzdenünk kell a munkaközvetítés rendezéséért is, mert az az állapot, ami ma a szakmában ezen a téren meghonosult, egyenesen megszegyenítő. De küzdeni kell továbbá — és a küzdelem homlokterébe hoz állítjuk be elsősorban — a százalék igazságos elosztásáért, mert megengedhetetlen valami, sőt a jóerkölcsökbe ütközik, hogy a százalékból olyanok is részesedést kapjanak, akiknek a százalékhoz semmi közük, valamint hogy a százalékból egyesek olyan jelentős részt kapjanak, amely semmiképpen sem hordja magán a rendeletben előírt arányosságot.

De az egyesület továbbépítése téren is fokozódott a munka. Az ország megnagyobbodása fokozottabb munkát kíván és vár el egy a szaktársaktól, mint az egyesülettől. A felszabadult területen egész sereg városban már a békeévekben is jelentős csoportja volt egyesületünknek. Ezeket a csoportokat újra életre kell hívni és bele kell újra kapcsolni a vendégipari munkásság küzdelmeibe és az egyesületbe, hogy a Felvidék öntudatos vendégipari munkásaival megerősödvé, több erővel és alaposabb felkészültséggel vívhassuk meg küzdelmünket a vendégipari munkásság gazdasági érdekeiért.

Hatalmas és sok eredménnyel kecsegtető munka vár reánk az új esztendőben. Ezt a munkát elsősorban el kell vállalni és azután el is kell végezni! Lelket emelő munka ez, mert ettől függ jövőbeni létünk és boldogulásunk.

A szervezeti munkásság határtalan örömmel és lelkesedéssel fogadta a két évtizede elszakított Felvidék egyrésztének visszatérését. A szervezeti munkásság a maga részéről mindenkori elősegítette ennek az örömdetes eseménynek a mennél hamarább való bekövetkezését. Ellenfeleink ezt tagadásba

vehetik, de megmásítani nem tudják, mert megtörtént dolgokat nem lehet tagadásba venni.

Mi ezért sem jutalmat nem kérünk, sem nem várunk, de azon igényünkkel jelentjük be az új esztendő alkalmából, hogy a legnagyobb hazában nagyobb legyen a kenyér és több legyen a jog és a szabadság és legyen élethezés és mindannyiunk számára.

## Karag és szeretet nélkül

de igazságosan kívánok Szilágyi Sándor főtitkár urnak a »Hogy is volt csak« című közleményére válaszolni. Ha nevemet nem említette volna fel, még akkor is válaszolnék neki, már csak azért is, hogy megmondjam Szilágyi urnak, hogy még az ellenfelekkel szemben is igazat és csakis az igazat szabad és kell állítani. Kell ezt különösen akkor, amikor az esetnek szem- és fültanui is vannak.

Mi általában ismertek vagyunk arról, hogy az igazságot, akár kellemetlen az, akár nem, mindig kimondjuk. Őnt pedig ez a jövőben már nem jellemezheti. Őn támadást indított titkárunk ellen, az Őn és társai sértett hűségéből kiindulva és azt állítja, hogy a közös blokkot akkor, amikor — Őn szerint — erre már nem volt szükség, titkárunk felrugta. Egyet jegyezzen meg magának Szilágyi ur, nálunk az elnök és a titkár utasításra cselekszik. Az összehívás utasítására és éppen azért lehetetlen nálunk, hogy az elnök valamit tegyen anélkül, hogy a titkár, vagy a titkár anélkül, hogy arról az elnök vagy az összehívásról ne tudna.

Mi a blokkot nem rugtuk fel, ellenben Önök felrugták már akkor, amikor a százalék-korrekcióna tett megállapodást be kellett volna váltani. Uglátszik, hogy az igazmondással Őn hadilábon áll, mert ez már abból is megállapítható, hogy Őn azt állítja, hogy az Önök egyesülete képviselői szólaltak fel a munkaidőrendelet elhalasztása ellen és ennek tudható be, hogy a rendelet egyes részei életbe léptek. Hát ez valótlanság. Hát Önnek olyan gyenge lenne az a nagyképességű memóriája, hogy már elfelejti, miszerint ezt a kérdést a mi titkárunk és elnökünk tergezte ki és ehhez a kérdéshez érdemben még Tachler Lajos szólt hozzá. Önök csak kontráztak és lapultak. Miért hát a mások lényekedsét a sajátjuknak vallani?

Ha Őn elolvasta a Népszava idézett közleményét, miért nem olvasta el a másnap helyreigazítást

is, amelyben jelzik, hogy téves szerződés következtében a cikkben értelmezavar állott be és a cikk a következőképpen hangzik:

Szabó József, a ker. szoc. pincérek titkára szösz szerint a következőket jelentette be: Sajnáljuk, hogy a munkaidőkérdésben a szakszervezettel nem lehetünk egyek. Belátjuk azonban, hogy a szakszervezet titkára kötött marsrutával jött és nem lehet engedményeket. Mi azonban, akik a többséget alkotjuk, már megegyeztünk egymással és elfogadjuk a 14 órás munkakeretet.

Erre a kijelentésre titkárunk felállt és azt mondta, egyesülete részéről ehhez hozzá nem járul és amennyiben ezt rendeletileg kiadják, a felelőséget a többi egyesületre hárítja.

Ezután dr. Árkay miniszteri osztályfőnök kejeletette, hogy a többség a 14 órás keret mellett van és megköszöni a megjelenést. Erre azután vettük az iratinkat és lávoztunk. Ez az igazság és ezt Őnek még akkor is így kellett volna visszaadni, ha ez Őnek fájdalmas is.

Most Őn azzal mosakszik, hogy meg kellett volna kérdezni, hogy kiknek a nevében beszélt Szabó József. Valóban ugy van, meg kellett volna kérdezni. De Önöknek kellett volna ezt megkérdezni, mert Szabó világosan kijelentette, hogy a többi egyesülettel megegyeztek, csak a szakszervezettel nem. Hát miért nem kérdezte meg Őn, akiknek olyan nagy képességek vannak a birtokában? Önök valószínűleg tudják, hogy miért nem kérdezték meg. Mi pedig tudjuk, hogy a hallgatás belegegyezést jelent.

Őn kioktat engem és az én jóhiszemű járallanságomat is szóba hozza. Erre azt kell Önnek tudomására adnom, hogy 12 éve vagyok egyesületem vezetőségi tagja. Ha az én szociálpolitikai ismereteimmel és jártasságommal az Őné mellett állítják, akkor nyilvánvaló lesz, hogy Őn még csak az óvodába jár, én pedig az egyetemre.

Köszönjük egyébként a szíves jótanácsait és bizza ránk annak a megállapítását, hogy mi kit és milyen posztra állítunk. Önöknek csak örömükre szolgálhat az, hogy a főpincéreknek egy olyan nagyképességű főtitkára van, mint Őn, igaz viszont, hogy a fáma a nagyképességet csak nagyképűségnek mondja.

Sébök János.

## Álláshalmozás

Különös ügyet tárgyalt december 19-én a Vendéglős Ipartestület békéltetőbizottsága. Két szaktársunk: Markó József és Cser Adolf elpanaszolták a bizottság előtt, hogy a Margit-szigeti MAC clubban voltak kisküsitési és a megdolgozott százalékuat Ásvány Imre főpincér azzal az indokolással nem fizette ki, mert Bergl Imre urnak tartoznak. A bizottság elnökének kérdésére, hogy ki az a Bergl Imre, kiderült, hogy a Dunapark kávéház nappali főpincére, aki egyuttal a Margit-szigeti MAC club főpincére is, csakhogy a MAC club főpincérségét albérléthe adta Ásvány Imrénnek. A bizottság előtt pillanatok alatt tisztázódott az ügy és a két kolléga azonnal meg is kapta a pénzt, miután a százalékot visszatartani nem volt joga a főpincérnek.

Ez az ügy az egyik legkirívóbb bizonyítéka a szakmában erősen lábrakapott főpincér álláshalmozásoknak.

Rendkívül csodálkozunk rajta, hogy Bergl Imre ur nem építette egy drótkötélpályát a Dunán keresztül, mert a két üzlet körülbelül szemben van egymással és így kevés fáradsággal mind a két üzletben kasszirozhatott volna és nem kellett volna az egyik főpincérségét albérléthe kiadni. Bergl ur személyét illetőleg nem óhajtok foglalkozni, a vele kapcsolatos álláshalmozásról pedig volna még éppen elég hosszú mondanivalóm.

Napjaink legsúlyosabb problémája a munkanélküliség megoldása. Szaktársaink sok száza a munkanélküliség rettenetes átkától sújtottan, kétségbeesve vergődnek a borzalmas bizonytalanságban. Kitűnő szakemberek több évtizedes elsőrendű szakmai multtal a hátuk mögött, lyukas cipőben kilincselnek üzletről-üzletre és még egy kisküsités sem jut nekik. Ugyanakkor egyeseknek a másik oldalon több állás is jut. Egy nagy kérdőjel mered elének. Mi az, ami ezeket az embereket rátermett teszi egyszerre több állás betöltésére is? De nem is kell sokáig tőni a fejünkkel a válaszon. A főpincéreknek jutottat negyven százalék mindent megmagyaráz. Az óvadékok soha nem voltak olyan magasak, mint most és soha olyan fantasztikus feltételekről nem hallottunk, mint mostanában, amikor a munkanélküliség szinte kibírhatatlan. Tehát mi is az a sokat hangoztatott rátermettség? Pénz, pénz és minél több pénz. Mammut-óvadékok adása és minden feltétel elfogadása, mert jut bőven a pincérek

Terjeszd a  
**Népszavát**

## Dr. Kürti I. Nándor

Mélységes megdöbbenéssel vetjük papirra a szomorú hirt, hogy Egyesületünknek két évtizeden át volt jogtanácsosa dr. Kürti Nándor elvtárs elköltözött az élők sorából. Fájdalmas veszteség érte elhunytával nemcsak egyesületünket de a főváros pincérmunkásságát is, mert nemcsak ügyvédje volt a pincérmunkásoknak, hanem gyámolítója is. Nem az anyagiasságra építette prakszist, hanem a jog és igazságkeresésére és megszámlálhatatlan azoknak a szaktársaknak a száma, akiknek ügyét, jogát, igazát védelmezte sikerrel, anélkül, hogy ezen munkájának a legcsekélyebb árát is zabta volna.

Mindég meleg szeretettel karolta fel a pincérmunkások mozgalmát és nem hiányzott egyetlen egy nagygyűlésről vagy közgyűlésről, legyen az akár nappal, akár éjjel. Halála előtt pár nappal is a munkaidő és a munkabérendelet állásáról érdeklődött és súlyos betegségében is megnyugtatólag hatott rá felvilágosításunk.

Temetésén egyesületünk vezetősége teljes számban jelent meg és helyezte koporsójára egyesületünk koszorúját, utolsó üdvözlésként. Emlékét kegyelettel fogja megőrizni a szervezett vendégipari munkásság.

által megdolgozott százalékból. Hogy ki teszi le az óvadékot, az nem fontos, be sem kell menni az üzembe, beküldheli maga helyett a viceházmesterét, vagy kiadhatja albérletbe a főpincérségét. A szakma igazán rátermetljei pedig kukucsakálhatnak befelé a nagy ablakokon és kérdezgethetik egymást, hogy ki az a láskás ember, aki az asztalok között járkal és akit soha az életükben nem láttak.

Ezek a ferde dolgok élénk bizonyítják, hogy a százalék igazságosabb elosztása a szakma egyik legstürgebb problémája.

Az új év a százalék igazságosabb elosztásáért folyó harcra induljon meg.

Kiss Sándor.

## A nagyképességű Szilágyi Ur!

ugyis, mint főpincér, de ugysis, mint főltkár, megírta magasröplű cikkét, azután megnyalazta jobbkezenek mutató- és középujját, megtörölte vele frakkjának fazonjában lévő tükröt és leült várni a halást. Mondhatom, hogy a halás óriási volt. Óriási és lelketemelő. Szaladgáltak a »Gutgesint« főpincérek és mutogatták egymásnak a sziporkázó közleményét, amely ha nem lett volna, úgy az egész újság belesüllyedt volna az üzletszerű B. U. É. K. kívánságokba. Így azonban megmentetett a B. U. É. K. jegyében kiadott lapszám, van

benne valami érdekesség is, sláger, s lesz min elgondolkozni megint egy jókora ideig, amíg a válasza a viszonyulás megszűnik.

Nem akartam Szilágyi ur szípkáira válaszolni, mert a vulgáris dolgok engem nem nagyon érdekkelnek, tartom azt a jól ismert közmondást, hogy a kutyta ugat, a karaván halad. És ha Szilágyi ur nem januárban ír arról, ami novemberben történt, ha cikkében még az ellenféltől is elvárható tárgyilagosságot annyira nem nélkülözi, eszem ágában sem lett volna válaszolni. Tartózkodtam volna a választól azért is, mert hogy szállhatok én, az egész jelentéktelen képességű egyén vilába, egy olyan pallérozott, nagy koncepcióju urral, mint a Szilágyi ur! De mert Sebők szaklárnam nem mondott el mindent, kénytelen vagyok egyes részletekre az alábbiakban kitérni, bárha elmondandóm nem is lesznek annyira magasröplűek, mint a Szilágyi uré, de hát mindenki annyit tud nyújtani, amennyi a csekélyes képességeiből kitelik.

Kedves Szilágyi ur! Ön azon a bizonyos értekezleten, amikor nagyon is fontos kérdések lettek felvetve, ült, mint fűben a szarkaláb. Nem volt hangja és nem volt szava. Valószínűleg azért nem volt szava, mert ami ott történt és amiről Ön tudomást vett, találkozott az Ön nézetével. A hallgatás beleegyezést jelent. En legalább ezt így tudom. De most, közel három hónap múlva, egy lendületes kirohanást indít ez ellenem és úgy gondolja, hogy

ezzel a veszett fejsze nyelét és vele a főpincérség reputációját megmenti. Ezért állít Ön olyasmiket is, ami valótlan és ezért száll Ön velem vitába.

Legyen őszinte! Mondja el, mi fájt Önnek, mondja el őszintén, mi indította a cikkének megírására. Nem a munkaidőrendezés elbukása. Nem, ez Önnek egyáltalában nem fájdalmas, hisz Ön ma sem dolgozik 10 órát. Más az oka. Ezt majd én mondom el. Önből sértelt hiúságérzete beszélt. Önnek fájdalmi vannak és dühét visszafojtani nem tudja, így próbálja azt levezetni. Ön tudja, hogy három hónap óta megváltoztak a szakmai viszonyok. Nagy az elégedetlenség, két sikon is mozog, de céltudatosan mind a kettő a főpincérek ellen irányul. Az egyik oldalon a jogos felháborodás a százalék igazságtalan és embertelen elosztási rendje ellen, a másik oldalon palotaforradalom a főpincérek között az óvadékbank vezetése és igazgatása ellen. Ez már olyan méreteket öltött, hogy egy levezető szelepet kell találni, az érdekelték és az érdeklődők figyelmét a kérdéssről elterelni.

Ennek a kérdésnek az adott időszűrséget, — és ez fájt Önnek — hogy a nyáron az egyik főpincér nem tudta olyan mértékben visszakapni pénzt a bankból, mint ahogy szeretete volna. Ez a főpincér Önt felkereste éjjel és nappal, a lakásán és a munkahelyén és nem inlézték el az ügyet. Nem intézték, mert a bank igazgatója presztizskérdést csinált az ügyből. De a szükség a legnagyobb hajtóerő és a szükség ezt a főpincért hozzám hajtotta panaszával. Jogos volt a panasza. Létkérdés volt, hogy a pár pengőcskéjét visszakapja még aznap, mert a becsülete is kockán forgott. Őszinte volt hozzám és azért folytam bele az ügybe. Nem az Ön érdeke, hogy aznap elintéződt, hanem — és én itt is őszinte leszek — a Reif Jánosé, aki nem nagyképűsködött, mint Ön és a bankigazgató, hanem felismerve annak a hátrányát, ami ennek a nyomán előállhatott volna, zsebébe nyúlt és kifizette az összeget. Ez Önnek borzasztóan fájt. Ezt nem tudja elfelejteni. En, a jelentéktelen képességű titkár tudok hatni és Ön, a nagyképességű »főltkár«, hiányában a hatóerőnek.

És amikor erről a kérdéssről beszélgettünk és megmondottam Önnek a véleményemet, őszintén és nyíltan, ezen Ön megértődött. En erre nem sokat adtam. De amikor Önök ellen egy támadás indult meg egy olyan részről, amely esetleg lét vagy nem lét kérdése lett



volna, — miután akkor egy blokkban voltunk — kötelességemnek tartottam Önöket erre figyelmeztetni és az akciónak a megerőgát kihuzni. Ma már sajnálom, hogy így tettem, de viszont mi megbecsüljük és megvédjük a fegyvertársainkat, még akkor is, ha a külső támadás nekünk előnyös lett volna.

És az a fájdalmas Önnek Szilágyi ur, hogy ez a kérdés is, mint minden rendezetlen kérdés, újból visszatért. És ez ellen kívánja Ön azt a mondatát alkalmazni, hogy a legjobb védekezés a támadás. Pedig megnyugtathatom Önt, hogy ennek a kérdésnek az elintézése is folyamatban van és hogy az Ön szavaival éljek: »a minisztérium szociális reformtervei« majd elintézik ezt a kérdést, csakugy, mint a többet, legfeljebb jobban vagy rosszabbul. Ézért kívánja Ön cikkében azt a kis kéigáport kihinteni. És ezért mondja és írja Ön, hogy Én port hintek az emberek szemébe. Nézzzen körül egy kicsit és nézze meg az eredményeket, ezeket nem a porhíntés hozta létre, hanem vállalt munka. De Önnek az a fájdalmas, hogy a port, amelyet Ön és a nagynevű elődjei hintettek az emberek szemébe és azt a pókhálót, amelyet Önök hagytak és hagynak emberek szemében mennél sűrűbbre szövödni, szerény tudással és csekélyke képességeimmel igyekszem az emberek szeméből kitörölni, vagyis, hogy népiesebben mondjam, azok között vagyok, akik igyekszenek a porhíntésnek végetvetni. Ez a fájdalmas Önnek, mert ez a vég kezdetét jelenti.

Ön szemüveget kínál. Ezt már kínálták mások is. Megpróbáltuk már egyszer és felvettük ezt a szemüveget, de csak úgy voltunk vele, mint a mesebeli számár, akit frakkba öltöztettek és zöld szemüveggel asztalhoz ültettek pecsenyével enni. De a rágószervek megéreztek, hogy a zöld szemüveg csak mutatja a pecsenyét, a valóság: csak gyaluforgács. Mi tehát eldobtuk a szemüveget és kinyitottuk a szemünket. És a nyitott szemmel megláttuk, hogy most a főpincérek hordják a zöld szemüveget és azon keresztül látják a 40%-ot.

Sohasem tagadtam, hogy csekély képességű ember vagyok és ebből önként adódik, hogy nem értékeltem túl magomat. De Önre nézve nagyon szomorú valami, hogy az Ön nagy képességei mellett, Ön mindenütt, ahol együtt voltunk, csak ült és lapult. Ne dicsekedjen tehát Szilágyi ur olyasmival, ami nem igaz, mert ha helyt kellett állani, akkor ott csak Mi voltunk

Minden szervezett munkás az

# Általános Fogyasztási Szövetkezetben vásárol!

**Fiókok és mézárszékek minden kerületben!**

Szaktárs! Vásárolni a lakásodhoz legközelebb eső szövetkezeti boltban vásárolj! **Igaz mérleg, pontos kiszolgálás!**

ott és nem Ön. Miért kértek fel Önök engem szószólónak, ha Önben olyan nagy képességek szunnyadnak? Miért kértek meg Önök engem arra, hogy Én készítsem el azokat a beadványokat, amelyek mégis néminemű eredménnyel jártak? Szilágyi ur! A nagy képesség és a nagyképűség két különböző valami!

Ha Ön mindenáron a megnyilatkozást kereste, erre más témakörrel kellett volna Önnek keresni. Hálá-sabbat. Hisz volna Önnek vagy Önöknek miről beszélni és Én és velem együtt sokan úgy érzik, hogy erről kellene is beszélniök! Beszéljen Ön arról, hogy mennyi egy részvénynek az értéke? Beszéljen arról, hogy milyen nagy a különbség a részvény jegyzésének ára, valamint a mai értéke között! Beszéljen arról, hogy kinek van övédekja a banktól és hogy milyen kezekben vannak azok. Ezek hálá-sabb kérdések és ezt várják is Öntől. Nyilatkoznia kellett volna arról is, hogy a Főpincéregyesület tagjai az Ön nagyképűségű vezérlése mellett mikor lesznek már végre a saját helyiségükben. Mert hiszen a saját helyiséget hirdetni könnyű, de mi lesz akkor, ha a jószívű kávéosok egyszer eladják az üzletet és egy rossz szívű kávéos jön, aki ingyen vagy évi 200 pengőért nem ad helyiséget. Erről beszéljen Szilágyi ur, mert Ön magas megnyilatkozásában összeirt kutyát és szarkát, sőt még kutyaszarkát is, de ezekről a kérdésekről nem beszélt egy szót sem. Figyelmébe ajánlom, hogy erről is beszéljen, mert ha nem fog beszélni, úgy szerény képességeimmel kényszerülve leszek erről is Én beszélni.

Braunstein Zoltán.

## TERÉZ FÜRDŐ

BUDAPEST, VII., HÁRSFA UCCA 55.  
REGGEL 7-től ESTE 8-ig  
BORBÉLY PEDIKÜR

Tagsági igazolvány felmutatása  
mellett I. oszt. 76, II. oszt. 52  
fillér lepedővel.

## Mindent vissza!

Eddig csak jelszó volt. Jelszó az igazságtalanságok megszüntetéséért megindított küzdelemben. Ma már cél lett. Cél, amely jóváteszi a megtörtént igazságtalanságok halmazát. Mindent vissza. Uralkodó jelszó a Kárpátoktól az Adriáig! A Tiszától a Fekete tengerig. Ma, amikor a történelmi igazság egyik része érvényesült és a mesterséges válaszfalak egyrésze ledőlt, láthatjuk, hogy mi az, amit veszítettünk. A történelmi igazságszolgáltatás azonban nem állhat meg az első lépésnél és kel!, hogy menjen, száguldjon tovább a maga útján mindaddig, amíg a cél be nem teljesedett, amíg a magyar nyelvet beszélő nép egybeolvasztása újra meg nem történik.

A történelmi igazságszolgáltatásnak, a felszabadulásnak eme magaslatos pillanatában testvéri üdvözlésünket küldtük a hazatért felvidéki szervezett szaktársainknak, akik egy pillanatra sem szakadtak el tőlünk, akik szellemben, érzésben és hűségben mindig velünk voltak és akik mindig Budapest felé néztek, várva a visszatérés biztosan eljövendő pillanatát.

Nekünk, vendégipari dolgozóknak nagyon nehéz volt a visszatérést bevárni. A gondolat gyorsasága is lassunak tűnt fel a beteljesedést illetően. A mi helyzetünket, a mi türelmellenségünket azonban nem mindenki érti meg és így nem is mindenki tudja, milyen messzenő érdekeink fűződnek nekünk ahhoz, hogy mennél hamarabb mindent visszakapjunk.

Kezdheljük ott, hogy a magyar pincérnek vérebén van a türelmellenség, mindent gyorsan szerelne elérni és amíg el nem éri, nem is nyugszik. Mondhatjuk azt is, hogy a magyar pincér türelmellensége onnan adódik, hogy szeretne mindent látni és megismerni. Talán sehol a világon nem élnek és éltek olyan vándorló életet a pincérek, mint nálunk és talán egy nemzetnek a fiai sem mentek el hazájuktól olyan messzire, mint mi, magyarok. De a pincérvándorlás elsősorban bent az országban zajlott

a legjobban. Ennek is megvolt a magyarázata. Volt nekünk egy Tátránk és volt nekünk egy Erdélyünk és volt nekünk egy Bácskánk és Bánátunk. És ezért volt elviselhető a pincérmunkások helyzete a háborút megelőző időkben.

A magyar pincér alig várta, hogy a tavasz kiterítse köpenyét az anyaföldre, máris utnak indult. Minden magyar pincér tudta már januárban, hogy hol fogja a nyarat föltölteni és tudta, hogy olyan rossz időny nem lehet, hogy a télirevalót meg ne keresse. Január elején már jöttek a levelek és különösen nagy értékük volt az erdélyi leveleknek. Tele lehetett a pincér téli adósságokkal, de ha a háziasszonyának megmutatta a levelet, hogy május 15-én megy már Előpatakra, Borszékre, Herkulesfürdőre, Szovátára, Buziásra, Kovásznára, Tusnádra, Kolozsfürdőre, Tordára, Marosujvárra, Püspökfürdőre vagy Félix-fürdőre, úgy egész biztos volt a hitel az utnakindulásig.

A pincérek másik része ugyanígy gravitált a Tátra felé és az évad végén nem volt olyan gondja, mint annak a pincérnek, aki egy esztendei munka után kiesik állásából.

Ma még ezek a területek nem lérték haza és éppen ezért érzi is minden magyar pincér annak a fontosságát, amit az a két szó jelent, hogy **mindent vissza!**

Ezek a területeken a magyar pincér nagyon sok idegennel és külföldivel érintkezett és a magyar pincér különös nyelvtérképénél fogva minden idegen nyelvet eltanult. Azokkal a magyar pincérekkel, akik az erdélyi fürdőkben vagy a Tátrában eltöltöttek három-négy nyarat, nem egyszer találkozhatunk a legelőkelőbb svájci vagy olasz, de nemkülönben a francia fürdőhelyeken is. Ezért tudtak a magyar pincérek értékes életpasztalokat szerezni.

De a magyar pincér éles megfigyelő tehetsége is kiemelkedett mindig. Ha külföldi jött hozzánk és érdeklődött az ország természeti szépségei felől, a magyar pincér mindig készen volt a válaszszal és tudott helyeket ajánlani az idegennek, hogy mikor mit nézzon meg, merre utazzon. Igaz, hogy akkor volt is mit megnézni bőven. Télen a Tátra havas csúcsain kívül gyönyörű látványosság volt a Küküllő és Olt völgye. Nem utolsó élmény volt tavasszal a Vág völgyében akár kocsin, akár vonaton utazni és látni a tulajosok emberfeletti birkózását az áradattal. Vagy április végén Bánfihunyadtól a Kolozsvárig terjedő utszakaszt, a Széchenyi turistautat és barlangot, valamint az Aranyos-völgyből fer-

jedő utszakaszt Marosujvárig. De nem utolsó látványosság volt az Előpataktól Szepsziszentgyörgyig terjedő utszakasz sem, nemkülönben Kovásznától Kézdivásárhelyig terjedő ut sem.

De hol van most mindez, messze fölünk, mint a Gyergyói havasok. Ha valaki — akinek nem hivatalosa — ezekről a természeti szépségekről beszélni tud, az egész bizonyosan a magyar pincér, akinek még élénken él az emlékeztében a régi nagy Magyarország. Ezért lett uralkodó jelszava a **Mindent vissza!** és ezért fűződik nekünk nagyon nagy érdekünk ahhoz, hogy valóban mindent visszazapjunk.

De az itt elmondottakon kívül is, szakmai vonatkozásban is azt kell mondanunk, hogy mindent vissza! Vissza a régi békebeli munkafeltételeket. Vissza a régi, háboru előtti egységes munkaruharendszert. Vissza a végzett munka helyes felértékelését és megfizetését. De visszaadni a pincérmunkásoknak azt a lehetőséget is, hogy a sok évig végzett munka után kisparos lehessen, a maga gazdája. Mert a mai százalékelosztási rendszeren erre semmilyen lehetőség nincsen. A mai elosztási rendszerben sem az kapja a nagyobb díjazást, aki több munkát végez, hanem az, aki több tőkével rendelkezik, aki több óvadékot tud adni és ezzel meg tudja magának szerezni azt az előjogot, hogy az óvadékán keresztül a fogyasztók által fizetett százalékból hatalmas összegeket vágjon illetéktelenül zsebre. Ma már ott tartunk, — tisztelet a kevés kivételnek — hogy nagyon kevés az olyan főpincér, aki csak egy územben főpincér. (Igaz, hogy ezek viszont valóban pincérek is voltak és egyéniségük nem bírja el, hogy munka nélkül, mint valami hivatalos uszorások, elvegyék a mások, tehát a dolgozó pincérmunkások amugy is szükreszabott darab kenyerét.)

Sajnos, azt nem tudjuk mondani (ha ugyan mondani tudjuk is, de lehetőség nincs rá), hogy a két és fél esztendő óta jogtalanul elvett 40%-ból a pincéreket joggal megillető részt visszaadják, azonban azt mégis mondhatjuk, sőt követeljük is, hogy adják vissza a pincérmunkásoknak is az élettehelőséget és haladéktalanul vonják vissza azt az embertelen és egyoldalú intézkedést, amely az összes dolgozók keresetéből 40%-ot szakít ki az egyedüli főpincér számára.

Es amikor újra csak azt mondjuk, hogy a Kárpátoktól az Adriáig az legyen a jelszó, hogy: **Mindent vissza!** ebben azt is érjük és gondoljuk, hogy mindazt, ami a ma-

gyar pincérnek tudásánál és intelligenciájánál fogva jár, sürgősen adjanak vissza! Ismételjük: **Mindent vissza!** Gulácsy Dezső.

# METEOR

## k á v é h á z

**Erzsébet körút 44. sz.**

KANCZLER és SZÉKELY  
vezetése mellett

Szaktársak kedvenc találkozóhelye

**Délután és este zene.**

## Continentál

Az elmúlt esztendőben nem egy esetben voltak kénytelenek foglalkozni a Continentál szállóval. Sohasem kedvtelésből tettük, mindig nyomós okok kényszerítették rá. Most sem szórakozásból foglalkozunk vele, most is okaink vannak, még pedig nyomósak. Ennek a szállódnak az egyik pénzintézet a tulajdonosa és valóban bankszerűen vezelik az üzemet. Hat havi felmondást fizetnek ki a főportásnak, de nem a bank pénzéből, hanem a szegény bérszolgák, szobalányok és szobalányok pénzéből. Elképzelhető, hogy mennyi jut ezeknek a szegény apró alkalmazottnak, ha a három portás 48 pontot vesz le magának az összszázalékból. De elképzelhető az is, hogy a maradék mennyire megrovídul akkor, amikor abból még annak a főportásnak is osztalékol kell adni, aki már nem áll a cég szolgálatában. És nem is egy pár napról van szó. Hat havi százalékot fizet ki a szálloda igazgatósága a portásnak, a személyzet százalékából. Egy másik portásnak két hetet a heti 100 pengő. Mennyi marad vajjon a bérszolgáknak és a szobalányoknak.

De miért ne lehetne gavallér a szálloda igazgatósága a mások pénzével, amikor nincs hatóság, aki ellenőrizné, hogy a beszedett százalékok kinek a kezei között folyik szét. A szálloda az alkalmazotti fizetéseknél nem ennyire bőkezű. Az alkalmazottak és különösen a nőmunkások éppen csak hogy tengetik magukat. Csoda, hogy hogyan képesek arra abból a kis fizetésből, mert a fizetés és a százalék hetenként még annyit sem tesz ki, hogy rendszeren jól lehessen belőle lakni. Ezzel szemben van inventárfelelősség, ami elég költséges. Meddig fog ez még tartani? Mikor fog már a kormány

belenyulni ebbe a darázsfaszékbe és mikor fágájk már megállapítani, hogy a beszedett százalékból kinek mennyi jár. Megállapítani, igen. Az alkalmazottak állapítsák meg, hogy kinek a munkája mennyit ér. Véglegesen le kell már számolni azzal a rendszerrel, hogy a munkáltató a kedvesebb emberének oroszlánrészét, a nem kedvesnek pedig csak morzsákat adjon. De le kell számolni azzal is, hogy a bankigazgatóság bőkezűen honorálja — a mások pénzéből — az elbocsájtott alkalmazottakat. Ezt megteheti a bank a sajátjából, de semmiesetre sem a máséból. Nem azoknak az alkalmazottaknak a keresetéből, akik arra a pár pengőre, amit a nagyleketűtül igazgatóság nekik juttat, nagyon is rászolgáltak.

Szűnjön meg már végre a százalékosításnak ez az igazságtalan és embertelen, mindenki által elítélendő formája.

Előrebocsátjuk, hogy ha a Continentál szálloda valamelyik alkalmazottja (vagy esetleg az igazgatóság) újra ügyvédi felhívást küld helyreigazítás közzétételére, újra nem tesszük közzé. Ujra azt üzenjük már előre, forduljanak a bírósághoz elégtételtért.

## Családvédelem

Fontos kormányzati program lett a családvédelem. A napokban lépett életbe a családi munkabértörvény is és sokan azt hiszik, hogy ezzel a kérdéssel is van intézve. A családi munkabér bevezetése elvben fontos lépés még akkor is, ha az anyagi juttatás a pillanatban csekély is. De a családvédelmet a gyakorlatban mi egészen másképpen képzeljük el és reméljük, hogy a kormányzat elgondolása is találkozik a mi nézetünkkel.

A családvédelem egyik fontos kelléke a nagy családdal bíró munkásoknak rendes lakáshoz való juttatása és természetesen tartjuk, hogy a lakás olcsó is legyen. A családvédelemhez tartozik az is, hogy a több gyermekes munkás csak utolsónak hagyja el a munkahelyét akkor, ha üzembeszűntetés vagy munkaelbocsájtás adódik elő. A családvédelemhez tartozik az is, hogy a megüresedett munkahelyre elsősorban a többgyermekes munkást alkalmazzák, mert így több embernek az ellátása biztosított. A családvédelemhez tartozik az is, hogy azoknak a munkásszennyoknak, akik akaratlanul kívül kénytelenek munkát

vállalni, tegyék lehetővé, hogy családfentartói kötelezettségüknek megfelelhessenek.

Ha a kérdést a vendéglátóipari munkások szemszögéből nézzük, bizony nem mondhatjuk azt, hogy a vendéglátóiparban a nőmunkásokkal szemben különösebben érvényesül a családvédelem. Számítalan panasz érkezik az egyesületekhez a nőmunkások részéről és ezekből a panaszokból kitűnik, hogy a nőmunkások egyáltalában nincsenek elkenyézelve a vendéglátóiparban. Nem általánosítunk, mert magunk is tudunk számtalan munkahelyet, ahol a munkaadó igyekszik mindenben eleget tenni a törvényeknek és rendelkezéseknek és a tárgyilagosság kedvéért azt is megállapítjuk, hogy vannak munkaadók, akik még a kötelező gondosságon is túlmennek. Vannak! Csak az a sajnós, hogy kevesen.

Az a munkaadó például, aki a nőmunkásának nem engedi meg, hogy a munkaidő bevégeztével hazamehessen családjához, ellássa gyermekeit, gondozza őket, nem tartozik a jobbszívű és a családvédelemről fenköltten gondolkozó emberek közé. Van üzem, ahol a munkásnő este 9 órakor abbahagyja a munkát és a törvény szerint csak másnap reggel 7 órakor kezdheti meg újra. A munkaadó azonban, aki tudja, hogy alkalmazottja családanya, rendes éves lakása van, mégsem engedi meg, hogy a munkásnő a munka végeztével a családjához térhessen. De az a munkaadó sem alkot különösebb fogalmakat magának a családvédelemről és a család szentségéről, aki a nőmunkásról azért küldi el, mert a munkaidőnek egy órával való letelte után megmeri nézni az órát és fel meri fedezni, hogy neki a törvények értelmében már nem is volna szabad a munkahelyén lenni.

De az is egészen bizonyos, hogy a családvédelem szent nevében és a családvédelem gyakorlati alkalmazása jegyében nem küldenek el egy háromgyermekes özyvetet azért, mert nem ért a kázankezeléshez. Ha mindehhez hozzávesszük azt is, hogy ez az elküldés a kerestényesség egyik legnagyobb ünnepe, karácsonykor történt, ugye egészen bizonyos, hogy a munkáltatónak nagyon téves fogalmai vannak általában a családról.

Tudott dolog, hogy a nők csak a végső szükség esetében hagyják ott gyermekeiket és vállalnak heti 8 pengővel díjazott munkát. De mert azok, akik a nők kevésbé ellenállóképességével tisztában vannak, igyekeznek ezt a kényszerhelyzetet kihasználni és mondhat-

juk, elég szép eredménnyel.

Ez azonban nem mehet így a végtelenségig és különösen nem akkor, amikor elsőrendű kormányprogram is lett a családvédelem. Ha a nőmunkások siralmas helyzetével bővebben akarnánk foglalkozni, úgy egy egész ujság kevés volna az általunk ismert panaszok felsorolására, így csak pár esetet ragadunk ki a sok közül és nem is éppen a legjobban kirívókat. Teszszük ezt abban a hitben, hogy az illetékesek a jövőben több gondot fognak fordítani a vendéglátóipar nőmunkásaira és gondoskodnak arról, hogy a családvédelem ebben az iparban gyakorlati módon is érvényesüljön.

Karácsonyi Magda.

## Az egyik büffé

beadvánnyal fordult a kereskedelmi minisztériumhoz és azt kéri, hogy a 10 órás munkaidőt egyhuzamban dolgozathassák le az alkalmazottaikkal és csak azután adhassák ki a pihenőidőt. A büffé alkalmazottai irták alá a beadványt és a munkáltató így abban a kényelmes helyzetben van, hogy mint csendes szemlélő húzódik meg és várja a minisztérium döntését. Mi a magunk részéről nagyon jól tudjuk, hogy milyen körülmények között írnak alá alkalmazottak ilyen beadványokat és semmi különbség nincsen a beadvány aláírás és a kölcsönös három napi felmondás között.

De nem tudjuk a beadványt megérteni. A beadó hivatkozik arra, hogy az üzeme folyamatos és nem tudja husz órában ledolgoztatni a munkát. Meglehetően okoskodik a beadvány, amikor (miként a 14 órás munkakeretnél) a családi élet hathatósabb kielésére hivatkozik. A munkáltató azt mondja, hogy az alkalmazott egyhuzamban dolgozik 9 órát, akkor a munkája megszakad egy órára, amikor az üzemet el kell hagyania. Viszont az egy óra kevés arra, hogy hazamehessen, meg visszajöhessen és azután újra ledolgozza a még megmaradó egy órát.

Beszéljünk tehát világosan: a beadvány azt mondja, hogy amennyiben a munkaidő kilenc órát nem halad meg, legalább 1/2 órával, ha kilenc órát meghalad, legalább egy órával munkaközi szünetet kell az alkalmazottak részére biztosítani. Hihetőleg nem az volt a minisztériumnak az álláspontja, hogy az alkalmazott egyhuzamban dolgozzon le a kilenc órát és azután



## Á Kereskedelmi miniszterium figyelmébe ajánljuk!

### Igy fest a rendeletek betartása a gyakorlatban!

kapjon egy órai pihenőidőt. Ha nem a munkamenet két vagy három részre osztva, egy főétkészés és két mellétkészés idejére  $\frac{1}{2}$ , illetve  $2\frac{1}{4}$  órai pihenő ideje legyen a munkásnak.

Mi a rendeletet úgy értelmezzük, hogy amennyiben az alkalmazotti egyhuzamban pihenőidő nélkül végez 9 órai munkát, úgy a 10-ik munkaórája a pihenő, mert hiszen a munkaközi szünet nem azért van, hogy azt a 10 órai egyhuzamban végzett munka után vagy előtt adják ki. Erre a célra szolgál a munka bevégzése utáni pihenőidő. Azt viszont, hogy egy ember 9 órát dolgozzon megszakítás nélkül, még sem lehet elkvívanni az alkalmazottól, de különösen nem akkor, ha a munkaadó az egy órai pihenőidő után még további munkateljesítményt vár.

A rendeletnek az volt az intenciója, hogy a munkaközi szünetekkel lehetővé tegye a munkásoknak a munka közben való pihenést. Furessa kívánság tehát az, amit a **büffébeadvány kér**, hogy a munka megkezdése előtt, vagy bevégzése után legyen munkaközi szünet. A szünetnek a munka közben kell lenni, ezért is a neve »munkaközi szünet«. A munkaidőt szabályozó rendelet természetesen nem zárja ki azt, hogy a munkáltató kilenc órát dolgoztasson naponta. De azt sem követeli meg a rendelet, hogy a munkásnak el kell hagyni a munkahelyét a munkaközi szünet alatt. A rendelet csak arról beszél, hogy az alkalmazott a munkahelyét el is hagyhatja. Viszont a munkaadó kötelessége arról gondoskodni, hogy a pihenésre megfelelő helyiség álljon az alkalmazottak rendelkezésére.

Az Astoria étteremben azok a pincérek, akik délután 3 órakor lépnek fel, összesen egy tál üres főzeléket kapnak ételmezés címén.

\*

A Dombay penzióban (Zoltán-u. 16.) a szobalánynak nyaklevest ígér a mindenható tulajdonos, ha nem akar naponta annyit dolgozni, amennyit a nagyságos asszony kíván.

\*

A Park Szállodában a szobaasszonyok naponta 13 órát dolgoznak és nem akkor hagyhatják el az üzemet, amikor nekik tetszik, hanem csak akkor, amikor a Goldsteinné öngysága, a tulajni megengedi, de ekkor is a portásnak kell láttatogni a ki- és belépő kártyát. Börtönfegyelem.

\*

A Fiume szállodában a szobaasszony fizetés és ételmezés megváltása címén havonta ötven pengő fizetést kap, de a jólelkű tulajdonos ezzel szemben kötelezővé teszi, hogy a kapott ötven pengőből havonta negyven pengőt a szobalánynak fizessen és ezenkívül ételmezés is a szobalányt.

\*

A Cyti penzióban naponta reggel 7-től este 10-ig dolgoznak az alkalmazottak, ennek ellenértékűt viszont a munkaadó, Breuer Vilmosné elvonja tőlük a szabadnapot.

\*

Az Adria penzióban a vendégeknek felszámítanak 10% kiszolgálási díjat, viszont a szobalány egy fillért sem kap a kiszolgálási díjból. Kárpótlásképpen a főnök, a nagymosás elvégzését engedélyezi a szobalánynak.

\*

A Flórenc kávéházban csak olyan illemhelytakarítónőt alkalmaz a tulajdonos öngysága, aki egyben vizsgázott kazánfűtő is. Karácsonyi ajándéku elküldötte a klotzetos asszonyt, mert nem ért a kazánkezeléshez.

\*

A Gebauer Gellért kávéházban a felszolgálók a hét egyes napjain 15 órát is dolgoznak. Gebauer ur visszaadta a főzési engedélyt, hogy a személyzetnek ne kellessen étkezést adni. Azonban ha a vendég kér ebédet vagy vacsorát, úgy főzési engedély nélkül is lesz meleg étel kiszolgálva.

\*

A Continentál szállodában a 100 elosztásra kerülő pontból a 3 portás kap 48 pontot, egy portásfiú 4 pontot, 4 szobaasszony, két liftes, 1 éjjeli őr, 1 kocsirendező, 5 bérszolga pedig 48 pontot.

\*

A Continentál szálloda tulajdonosa az egyik pénzintézet. Ez a pénzintézet nagyszerűen ért a pénzügyi műveletekhez. Az egyik elküldött portásnak (Kindli) hat hónapi felmondást fizetett ki. Nehogy félreértés legyen, nem a bank pénztárából, hanem a személyzeti szálalékból.

\*

A Continentál szálloda nem hiába pénzintézet tulajdona, tudnak ott számolni és tudnak a személyzet szálaléka felett diszponálni. Az igazgatóság Ürögdi Zoltán portást elküldötte és két heti felmondási időre az összalkalmazottak szálalékából fizetett ki 200 pengőt. A dolog érdekességéhez tartozik az is, hogy Ürögdi Zoltán portás most beperelte a szálloda igazgatóságát az elődjének »jogtalanul« kifizetett hat havi szálalékért. Arról viszont nincsenek híreink, hogy Ürögdi Zoltán a neki is »jogtalanul« kiutalt 200 pengőt visszaadta volna az összszemélyzetnek.

\*

A Halló Büffét az elmúlt esztendőben több pincér perelte, mert a szálalékból kettő szálalékot le kellett adni a köszönő embernek. A bíróság előtt a pincérek elvesztették a pert, mert igazolást nyert, hogy a köszönő ember feltételei között szerepelt a kettő szálalék részesedés. Most a köszönő embert elküldötték, azonban a kettő szálalékot még mindig nem fizették ki a kezéhez. Kíváncsiak vagyunk az újabb bírói eljárásra.

\*

Az Országház kávéház személyzeti főnöke azonnali hatállyal elküldötte az egyik felszolgálót azért, mert a vendég rendelését úgy szervizozta, ahogy a vendég rendelte. A vendég egy fél citromot rendelt és egy pohár szódát. A kassza a rendelést így is adta ki. Később a vezető felszólította a felszolgálót, hogy a vendégnek mondja meg, hogy a citrom-és szódáért limonádét kell fizetni. A vendég erre nem volt hajlandó, de arra sem, hogy az árut visszaadja. Mit tesz ilyenkor a munkaadó megbízottja, választás elé állítja a felszolgálót, vagy megfizeti a limo-

Dreher

**BAK-SÖR**

**a legjobb!**

#### Felhívás.

Jogi tanácsért és jogvédelemért forduljunk az egyesület jogtanácsosaihoz. Dr. Török László és Dr. Sternberg Géza IV. Sas u. 27.

Kérjük jogvédő utalványt az egyesületben.

nádét, vagy azonnal elhagyja az állását. A pincér a jogtalan követelésnek nem volt hajlandó eleget tenni, leszerelték!

\*

A Győrffi penzióban nem tartják be a munkaidőrendeletet. Miért? Mert nem tartják be. A főnöknő az egyik szobalánynak azt mondotta, hogy ha jönnek ellenőrizni, megmutatják a beosztást, hogy papíron minden rendben van, de Ő olyan személyzetet nem tud tartani, aki ragaszkodik a törvény előírásaihoz. Ebben a penzióban történt meg a minap, hogy a levesben egy libacomb el lett főzve és a szakácsné véletlenül a zöldséggel odaadta a szobalányoknak. Este a munkaadó leltárt csinált és felfedezte, hogy hiányzik egy fél libacomb. Kitudódott, hogy a szobalányok akaratukon kívül kapták a libacombot. A főnök ur a szobalányoktól fejenként 24 fillért vont le libacombjövátétel címén.

## Vigyázat! Visszaélés!

Több üzemből azt az értesülést szereztük, hogy ismeretlen egyének járnak üzemekben és a munkaidőrendelet ellenőrzik. A szaktársakat figyelmeztetjük, hogy azok akik mint ilyenek jelennek meg valahol, visszaélést követnek el, mert ilyen bizottság ezidéig nincs. A munkaidő és a munkabérek ellenőrzésére egy háromtagu bizottság van kinevezve, azonban nem az egyes, hanem az összes iparokra és törvényhatóságokként végzik az ellenőrzést. Az ellenőrző bizottság nem az üzemekben jelenik meg, hanem a panaszokkal hozza kell fordulni és a panaszokat háromhavonként letárgyalják. Az ellenőrzéssel kapcsolatban egy szaktárs fentjárt egyesületünkben és bejelentette azt is, hogy legutóbb ez az ismeretlen bizottság a Bíró Dénes étteremben volt és nagy meglepedést fejezte ki a rendelet betartását illetően. Ezzel szemben megállapítottuk, hogy ebben az üzemben éppen ellenkezőleg történi. Ez tehát jellemző az „önkéntes” ellenőrökre, akik nem tudni milyen célzattal és milyen szándékkal keresik fel az üzemet. Felszólítjuk a Szaktársakat, hogy ha valahol az a „bizottság” megjelenik, igazoltassák le és követeljék a Kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium, nemkülönben a Székesfeváros polgármesteri hivatalának kinevezését, mert csak ennek birtokában lehet ellenőrzést gyakorolni.

## Zerjessz a Népszavát!

**Szaktársak szives figyelmét felhívjuk** egy speciális gyógybetéttel ellátott, pehelykönnyű pincér cipőre, mely tartós, jó és olcsó!

Félcipő 15.80, magas szárú 16.80.

A fent megjelölt cipőn kívül rakatáron tartunk mindenféle férfi, gyermek, továbbá strapa és divat női cipőt. Szaktársak részére a kirkakati árból 5% engedményt adunk.

Minden pár cipőért szavatosságot vállalunk.

**Tivoli cipőüzlet, VI., Nagymező-utca 6. Teréz templommal szemben.**

## A munkanélküliek karácsonyára beküldött adományok.

Simpon kávéház éjjeliek 19.20, Simpon kávéház nappaliak 6.—, Korzó kávéház 3.—, Halló buffet 27.90, Royál szálló 34.90, Abbázia kávéház 20.70, Rottenstein Mór 5.—, Florenc kávéház 12.—, Berlini téri tejivó 16.10, Biarritz kávéház 8.—, Kaiser Pál 10.—, Simpon nappaliak 6.50, Holub étterem 16.40, Ország-ház kávéház 8.50, Lipótvárosi kaszinó 16.16, Bucsiniszky kávéház 12.—, Mútcarnok kávéház 11.—, Egyesült izzó konyhája 11.50, Fenyvessy Mihály 10.—, Horváth Mária Palace 5.—, Dunapark 8.—, Károly körüti tejivó 10.—, Lidó kávéház 8.—, Savov kávéház 17.50, Teléz körüti tejivó 40.40, Miénk kávéház 11.—, Corvin buffet 7.—, Kazár István 1.—, Tabán bár 14.—, Oszvald István 2.—, Weinberger Hugó 2.—, Carlton kávéház 3.36, Braun József idősb. 2.—, Márkus G. Homonay K. Weisz Gy. 5.—, Központi kávéház Kőbánya 5.—, Deák kávéház 8.—, Abonyi kávéház 9.32, Terminus kávéház 24.50, Dénes étterem 15.90, Viktória kávéház 16.60, Három-szörli Kacska étterem 15.—, Japán kávéház 40.—, Balaton kávéház 22.—, Hadik kávéház 8.—, Meteor kávéház nappaliak 13.—, Meteor kávéház igazgatóság 100.—, Kőr kávéház Ujpest 20.—, Edison kávéház 20.—, Czeig János 2.—, Opera kávéház 36.90, Adria kávéház 7.—, Fészek kávéház 9.—, Dubarry kávéház 12.—, Meteor kávéház éjjeliek 46.20, Ilkoviits étterem 13.60, Weisz Lajos Otthon kávéház 1.50, Lapat Testvérek és Trautman 3.—, Elysée kávéház 28.—, Sorentó kávéház 1.50, Markovits kávéház 8.80, Wágner étterem 25.—, Continental étterem 10.70, Hadik taverna 8.—, Simpon nappaliak 7.10, Simpon éjjeliek 24.20, Darányi penzió 2.—, Semann kávéház 10.—, Corvin kávézó 1.—, Westend kávéház 7.—, Miami kávéház 21.50, Toszt Sándor 2.—, Kristály kávéház 2.50, Kakuk étterem 8.—, Rottenstein Dezső 3.—, Rónai Miklós 10.—, Belvárosi kávéház 2.50, Sponga Imre 1.—, Kórdy Béla 2.—, Emke kávéház 24. 0, Viktória kávéház 20.—, Parisette kávéház 10.—, Arizona mulató 20.—, Hajdu Zoltán 2.—, Baross kávéház éjjeliek 7.20, New-York kávéház éjjeliek 17.—, Royal utcai 1.96.

A beküldött összegekért ezúton mond hálás köszönetet az egyesület vezetősége.

## ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVEGKÖZMÖ

**Mi alkottuk, támogassuk, hol csak lehet!**

**TÖRLEY**  
PEZSGÓ

## Szerkesztői üzenetek

**Felvidék.** U. Panaszát illetékes helyre juttattuk. Legyen egészen nyugodt, fizetését megfogja kapni. Eddigi munkabérét sem leszállítani, sem elvonnai nem szabad.

**K. J. Ungvár.** Mindent annak rendje és módja szerint megírtunk és elküldtünk. A bejelentést úgy ahogyan erről beszéltünk, meg kell tenni. Ungváron a törvényhatóság első tisztviselőjéhez kell beadni.

**P. Érsekújvár.** Kérésének eleget tettünk és levélben közöljük.

**O. J. Léva.** Az üzenetet megkaptuk és a kért felvilágosítások levélben elmentek Köszönjük fáradozásait.

**N. E. Kassa.** Természetes, hogy az eddigi fizetések az irányadók. Azt leszállítani nem lehet Tudomásunk szerint a bérmegállapító bizottságok rövidesen kilésznek külföde.

**Főpincér.** Köszönjük szives sorait. Bizzá ránk, meglegedésére fogjuk elintézni. A napokban már meg is kezdődik és lehetőleg gyorsan be is fejeződik.

**K. I. Ne törődjön vele.** A fizetőnek a fizetését is be kell állítani az alkalmazott bér-lajstromba. A munkaadó felelős az alkalmazottjáért, de az alkalmazott nem lehet felelős a munkaadóáért.

**Erdeklődő.** Forduljon a Statisztikai Tudósítóhoz, ott megkaphatja. Cim: Budapest II. Keleti Károly uca 7.

**Fizetésen.** Tessék a rendeletet jobban elolvasni. A rendelet kimondja, hogy minden ellentétes megállapodás, hacsak a megállapítottnál nem magasabb, érvénytelen. A megküldött iratot írja alá és vigye be az V. kerületi rendőrbíróaságra, Honvéd uca.

**Mihály-Munkács.** Mi irtnuk, de a válasz még nem jött. Irjatok.

**Portás.** Foglaljunk az ügyvel és biztos lehet, hogy sikerülni fog. A munkáltaónak az ilyesmihez nincs joga.

**Bercozi Szeged.** Irtja meg a bizottság tagjainak a nevet.

**Penzió Gy.** Ha a tükörtartó ék kiesett, ez nem jelenti azt, hogy Őn törte el a tükört. Nem köteés megfizetni és ne is hagyja levonni. Ha munkaadoja mégis levonja, kérjen számlát és hozza fel!

## What would you like?

Angol-Magyar Vendégipari szakkönyv. Vendégipari munkások számára nélkülözhetetlen. Kiszolgálhatja az angol vendéget akkor is, ha egy szót sem tud angolul, mert ebben a 100 oldalas könyvben mindent megtalál. Több mint 3000 angol szó. A kiejtés helyes megjelölésével.

**Okvetlenül vegye meg minden pincérmunkás.**

**Kapható az Egyesületben.**

**Ára P 1.20**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

**Kiss Sándor.**

Newwald I. Ut.-könyvnyomda, Bpest, Olló-ut